

Høring - Nasjonal veileder for kommunelegefunksjonen og samfunnsmedisinsk arbeid i kommunen

Helse- og omsorgsdepartementet ber i tillegg til tildelingsbrev 2023 nr. 49 Helsedirektoratet, i samarbeid med Folkehelseinstituttet, KS, Legeforeningen og eventuelt pasient- og brukerorganisasjoner og andre relevante aktører, om å utarbeide en nasjonal veileder for håndtering av kommunenes samfunnsmedisinske oppgaver og for kommunelegens oppgaver og funksjon.

Veilederen skal rettes mot kommuner, og formålet skal være å tydeliggjøre og styrke kommuneoverlegefunksjonen gjennom å:

- Gi en oversikt over kommuneoverlegens oppgaver etter lov og forskrift og beskrive hvilke oppgaver utover dette som bør eller kan tillegges kommuneoverlegefunksjonen.
- Utarbeide råd om hvordan kommunene kan sørge for at oppgaver identifisert i pkt. 1 kan gjennomføres i både normalsituasjon og beredskapssituasjoner av ulik karakter.
- Utarbeide råd om hvordan interkommunalt samarbeid kan gjennomføres.

Veilederen er skrevet i tråd med gjeldende rett. Derfor er "kommunelege" brukt som tittel. Stillingstittelen planlegges endret til «kommuneoverlege», jf. Meld. St. 15 (2022–2023) s. 119.

Vår referanse: 24/14405

Kontaktinformasjon: Cato Innerdal, prosjektleder. E-post: cato.innerdal@helsedir.no

Frist for høring er 15. oktober 2024.

Personvern/GDPR

Hvor lenge vil personopplysninger bevares

Opplysningene vil bli oppbevart i vårt arkiv i tråd med arkivregelverket.

Hvilke typer personopplysninger vil bli samlet inn og brukt

Informasjon du oppgir som for eksempel navn, e-postadresse, telefonnummer etc.

Rettslig grunnlag for behandling av dine personopplysninger

Grunnlaget for behandling av personopplysninger er personvernforordningen artikkel 6 (1) e (utøve en oppgave i allmenhetens interesse). Helsedirektoratet ønsker å få innspill, og trenger da å behandle opplysninger om hvem som har besvart med hjemmel i personvernforordningen artikkel 6, helse- og omsorgstjenesteloven § 12-5, spesialisthelsetjenesteloven § 7-3 og folkehelseloven § 24.

Hvem vil ha tilgang til dine personopplysninger

Helsedirektoratet vil behandle personopplysningene. Høringsinnspill vil bli publisert på våre

nettsider. Personopplysninger som er taushetsbelagt vil ikke bli publisert.

Dine individuelle rettigheter

Som registrert har du rettigheter. Dette kan du lese mer om i vår personvernerklæring helsedirektoratet.no/om-oss/om-nettstedet/personvernerklaering

Vårt personvernombud

Du kan kontakte vårt personvernombud dersom du har spørsmål om vår behandling av dine personopplysninger. Vårt personvernombud kan kontaktes på følgende e-postadresse: personvernombud@helsedir.no

1. Jeg har lest og forstått innholdet som er gitt over. *

Ja

Nei

2. E-postadresse for høringsinstans/avsender *

3. Navn på høringsinstans *

Veilederens struktur og generelle kommentarer til kapittel 1

4. Er overordnet struktur på veilederen hensiktsmessig?

Veilederen er nå strukturert med et innledende kapittel med alle lov og forskriftsbestemmelser som gjelder kommunelegefunksjonen. Dette kapitlet gir også en generell beskrivelse av kommunelegefunksjonen. Deretter følger kapittel med anbefalinger og kapittel om bakgrunn, metode og prosess, samt vedlegg med alfabetisk oversikt over alle bestemmelsene som omtales i kapittel 1.

En slik veileder ønskes velkommen! Kartlegginger har vist at kommunene organiserer og dimensjonerer denne funksjonen svært ulikt. Kommunelegen har dels både myndighetsoppgaver og rådgivningsoppgaver. Veilederen gir en god oversikt over disse og bidrar til rolleforståelse for kommuneledelsen og kommunelegen.

Forord/innledning/leserveiledning bør slå tydelig fast at målgruppe for veilederen er ledelsen i kommunene, men at veilederen også vil være viktig for kommunelegene og deres samarbeidspartnere, samt regionale og sentrale myndigheter. Formålet med veilederen bør også beskrives kort i starten. Dette står på s.25 i kapittel 3, men vi mener at formål og målgrupper (også

5. Har du noen generelle kommentarer til kapittel 1 om kommunelegens oppgaver etter lov og forskrift?

- Er strukturen i kapittel 1 hensiktsmessig?
- Andre generelle forhold med kapittel 1?
- Merk at det også til veilederen er lagt et Vedlegg 1 som inneholder en alfabetisk liste (som vil ha klikkbare lenker) over alle aktuelle lov- og forskriftsbestemmelser.

Skriv inn svaret

6. Er det andre forhold eller detaljer ved kapittel 1 om kommunelegefunksjonens oppgaver etter lov og forskrift som du vil kommentere på?

Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå? Andre forhold?

Skriv inn svaret

Kapittel 2 - Anbefalinger til kommunelegefunksjonen

7. Har du noen generelle kommentarer til kapittel 2 om anbefalinger?

- Er anbefalingene de riktige/dekkende?
- Er anbefalingene relevante?

- Er det anbefalinger som mangler?
- Er strukturen i kapittel 2 hensiktsmessig?
- Andre generelle forhold med kapittel 2?

Skriv inn svaret

8. Anbefaling 1: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

Ja

Nei

9. Anbefaling 1: Har du kommentarer til formuleringen av **kortversjon av anbefalingen eller teksten i utvidet anbefaling**?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

10. Anbefaling 1: Har du kommentarer til "**praktisk informasjon**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

S10. Internkontrollen av kommunelegefunksjonen bør inkludere:
Kulepunkt 3: Legge til, evt lage nytt kulepunkt om at ved interkommunal(e) kommunelege(r) må samarbeidsområder og fordelingen av tid være beskrevet

Kulepunkt 5:

Forslag til utvidet tekst: hvilken kompetanse som er nødvendig for å løse oppgaven, og hvordan denne kompetansen kan bygges og sikres.
Begrunnelse: Det bør foreligge en plan for videre- og etterutdanning for hver kommunelege. Det er variabel kompetanse (og vilje) i mange kommuneledelser når det gjelder behovet for å sette av tid og ressurser til

11. Anbefaling 1: Har du kommentarer til "**begrunnelse**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

12. Anbefaling 2: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

Ja

Nei

13. Anbefaling 2: Har du kommentarer til formuleringen av **kortversjon av anbefalingen eller teksten i utvidet anbefaling**?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Ang «Kommunelegen bør være spesialist...»: Vi mener at det må komme et krav om spesialistutdanning i samfunnsmedisin for kommuneleger. Vi er klar over at en Hdir-veileder må bruke ordet bør når anbefalingen ikke er lov- eller forskriftsfestet, men vi vil benytte denne høringen til å understreke at det må jobbes for at det blir et krav om spesialistutdanning for kommuneleger på lik linje med for allmennleger.

Vi er fornøyd med at det står skal om at «Kommunen skal sørge for at kommunelegen får påkrevd videre- og etterutdanning.»

14. Anbefaling 2: Har du kommentarer til "**praktisk informasjon**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Bra tekst.

Foreslår en lenke til SamLIS - regionale rådgivningskontor for styrket spesialistutdanning i samfunnsmedisin: <https://www.samlis.no/>

15. Anbefaling 2: Har du kommentarer til "**begrunnelse**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

16. Anbefaling 3: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

Ja

Nei

17. Anbefaling 3: Har du kommentarer til formuleringen av **kortversjon av anbefalingen eller teksten i utvidet anbefaling**?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Vi savner en mer konkret anbefaling om stillingsstørrelse, f.eks. minst 50% uavhengig av kommunestørrelse (kan evt være en lavere prosent for assisterende kommuneleger med avgrensede ansvarsområder).

18. Anbefaling 3: Har du kommentarer til "**praktisk informasjon**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

S14 om aktuelle momenter for en kontinuitetsplan, kulepunkt 3 om vaktordning. Her bør det legges til en setning om at det bør utarbeides avtalemaler for slik vaktordning.

Omtalen av kombinerte stillinger er balansert og bevisstgjørende, og gir et

19. Anbefaling 3: Har du kommentarer til "**begrunnelse**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

20. Anbefaling 4: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

Ja

Nei

21. Anbefaling 4: Har du kommentarer til formuleringen av **kortversjon av anbefalingen eller teksten i utvidet anbefaling**?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Dette er en viktig anbefaling som kan øke forståelsen for at kommunelegens arbeid er sektorovergripende, og ikke kun handler om helse- og omsorgstjenestene. Dette er det varierende forståelse for i mange kommuner. Dere kan vurdere å understreke dette budskapet i første avsnitt med å skrive inn "...ikke bare for helse- og omsorgssektoren". Vi mener at veilederen kunne være enda tydeligere på at kommunelegen bør

22. Anbefaling 4: Har du kommentarer til "**praktisk informasjon**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

23. Anbefaling 4: Har du kommentarer til "**begrunnelse**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

24. Anbefaling 5: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

Ja Nei

25. Anbefaling 6: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

 Ja Nei

26. Anbefaling 6: Har du kommentarer til formuleringen av **kortversjon av anbefalingen eller teksten i utvidet anbefaling**?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Vi mener at det er belegg i helseberedskapsloven § 2-2 for å skrive at kommunen SKAL ha rutiner for å inkludere kommunelegefunksjone i arbeidet med beredskapsplaner og krisehåndtering.

Jfr det som står på s 22 i annet avsnitt under Begrunnelse:
"Kommunelegefunksjonen skal bidra med samfunnsmedisinske vurderinger som er nødvendig for at kommunen skal ivareta sitt ansvar for helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid"

27. Anbefaling 6: Har du kommentarer til "**praktisk informasjon**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

28. Anbefaling 6: Har du kommentarer til "begrunnelse"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

29. Anbefaling 7: Har du kommentarer til denne anbefalingen? *

- Er anbefalingen formulert klart/tydelig? Bør anbefalingen reformuleres? Ev. hvordan?
- Er det momenter i teksten som er mangelfull, er misvisende eller mulig å misforstå?
- Er det andre forhold du vil kommentere med anbefalingen?

NB: For å komme til videre i skjemaet må du svare ja eller nei på dette spørsmålet.

Ja

Nei

30. Anbefaling 7: Har du kommentarer til formuleringen av kortversjon av anbefalingen eller teksten i utvidet anbefaling?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Dette er en viktig anbefaling sett med distriktsmedisinske øyne.

31. Anbefaling 7: Har du kommentarer til "praktisk informasjon"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Ved interkommunalt samarbeid om kommunelegefunksjonen er det spesielt viktig å sikre at kommuneoverlegen(e) får mulighet og arenaer for å bygge relasjoner til ledelsen i alle kommunene. "Samfunnshelsediplomati" mellom kommuneoverlege(r), administrasjon og folkevalgte i hver enkelt kommune er et viktig element. Det samme gjelder synlighet ut mot befolkningen i hver enkelt kommune.

Det finnes mange lokalt utviklede modeller for interkommunalt samarbeid om kommuneoverlegefunksjonen. Konkrete eksempler på velfungerende modeller (inkludert hvilke utfordringer de har møtt) vil være svært nyttig. Vi anbefaler at veilederen beskriver noen av disse i en eksempelsamling, evt at

32. Anbefaling 7: Har du kommentarer til "**begrunnelse**"?

Dersom du har kommentarer så skriv det her, gjerne med konkrete forslag til tekst eller endringer.

Skriv inn svaret

Kapittel 3 - Bakgrunn, metode og prosess

33. I kapittel 3 er det gitt definisjoner for begrep som brukes i veilederen. Er disse dekkende, ufullstendig eller feil?

Skriv inn svaret

34. Er det andre forhold eller detaljer ved kapittel om bakgrunn, metode og prosess du vil kommentere på?

Skriv inn svaret

Andre høringsinnspill

35. Har du andre kommentarer eller innspill til veilederen?

NB: Dette er siste spørsmål i skjemaet.

Skriv inn svaret

Microsoft 365

Dette innholdet opprettes av skjemaieren. Data du sender inn blir sendt til skjemaieren. Microsoft er ikke ansvarlige for personvernet eller sikkerhetspraksisene til kundene deres, inkludert de som eier dette skjemaet. Oppgi aldri passordet ditt.

Microsoft Forms | KI-genererte undersøkelser, tester og avstemninger enkelt [Opprett mitt eget skjema](#)
[Personvern og informasjonskapsler](#) | [Brukervilkår](#)